

รายงานการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ที่ดิน บ้านปางมดแดง

หมู่ 9 ต.อ่ามทอง อ.เชียงคำ จ.พะเยา

โดย โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายท้องถิ่นและหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อการจัดการลุ่มน้ำอิงอย่างยั่งยืน

และ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา

ที่ตั้ง

ที่ตั้งสัมพันธระดับตำบล

บ้านปางมดแดง ตั้งอยู่ในเขตตำบลอ่ามทอง มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลเวียง และตำบลหนองแรด อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ทิศใต้ ติดกับ ตำบลทุ่งรวงทอง อำเภอจุน จังหวัดพะเยา และตำบลน้ำแวน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลเชียงบาน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลหงส์หิน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ตำบลศรีดอนไชย อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ที่ตั้งสัมพันธระดับหมู่บ้าน

เมื่อพิจารณาอาณาเขตติดต่อระดับหมู่บ้าน พบว่ามีหมู่บ้านที่ตั้งอยู่โดยรอบบ้านปางมดแดง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ บ้านคอยอิสาน หมู่ 2 และบ้านสันปูเลย หมู่ 8 ตำบลอ่ามทอง

ทิศใต้ ติดกับ บ้านนาเจริญ หมู่ 13 ตำบลอ่ามทอง

ทิศตะวันออก ติดกับ บ้านปางมดแดง หมู่ 10 ตำบลอ่ามทอง

ทิศตะวันตก ติดกับ บ้านสักทอง หมู่ 10 ตำบลหงส์หิน

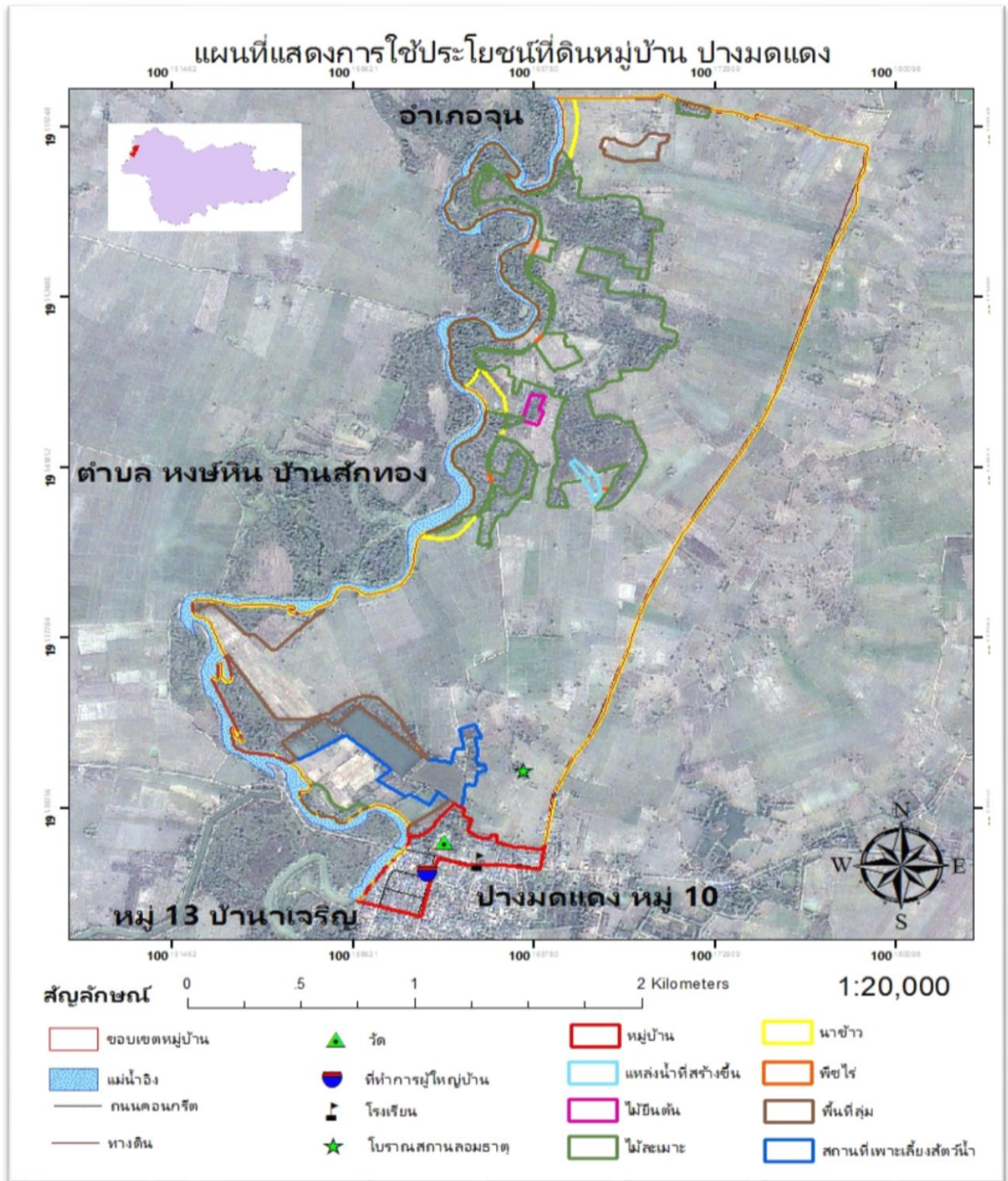
สภาพภูมิประเทศ

บ้านปางมดแดง มีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มริมน้ำอิง มีความสูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ 367-373 เมตร ลักษณะภูมิประเทศมีความลาดเทจากภูเขาทางทิศเหนือและทิศตะวันออกของตำบลอ่ามทองลงสู่แม่น้ำอิงซึ่งไหลผ่านทางทิศตะวันตกของชุมชน ทำให้มีพื้นที่ราบริมแม่น้ำอิงที่มีความเหมาะสมต่อการทำนา แม่น้ำอิงช่วงนี้มีการไหลคดโค้ง จึงพบพื้นที่ลุ่มและป่าละเมาะบริเวณริมน้ำ และพบหนองบึงขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่

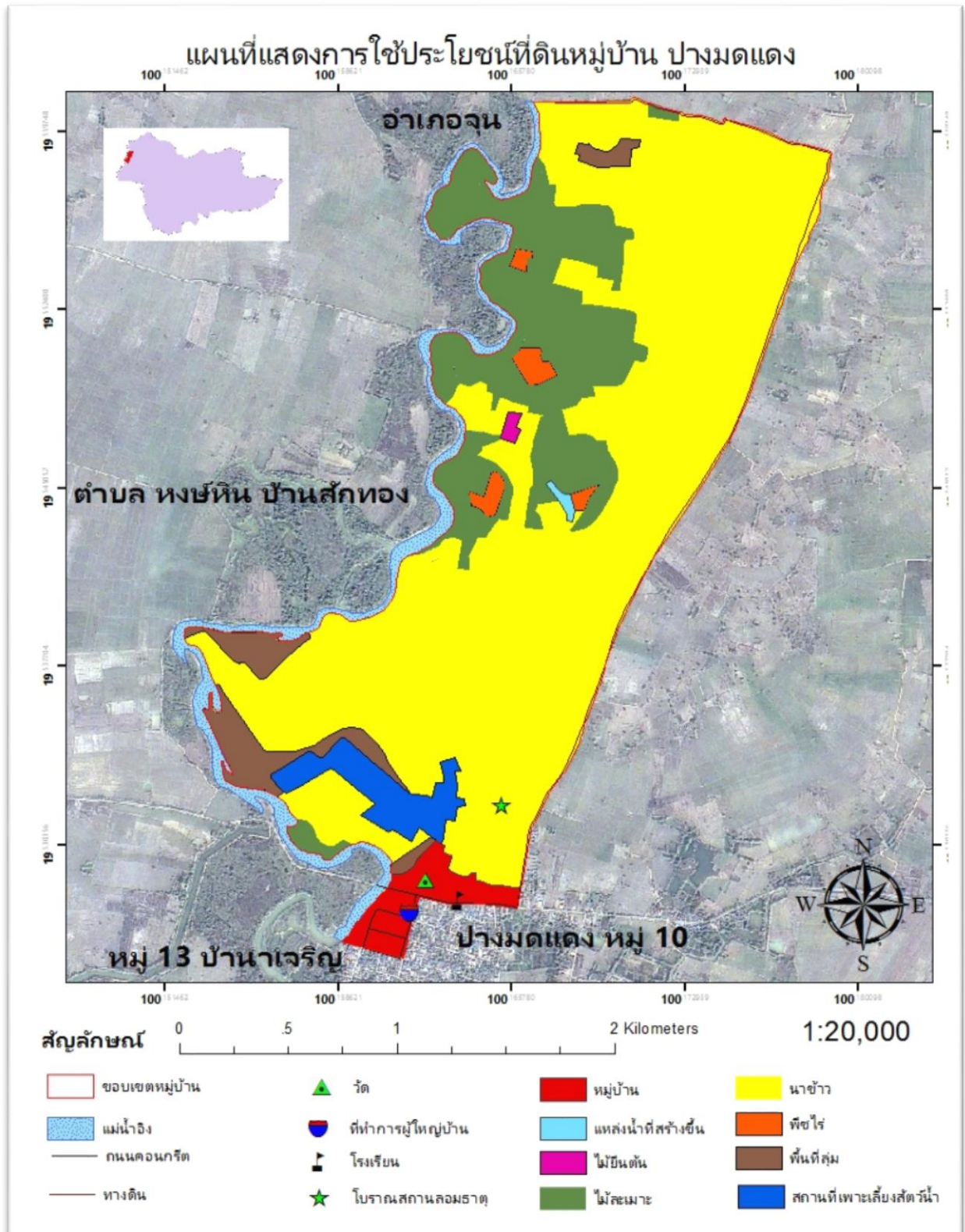
สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน

สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินบ้านปางมดแดง ทำการวิเคราะห์จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชด (Thaichote) ของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ปี พ.ศ. 2558 และ ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม Google Earth ร่วมด้วยข้อมูลสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดเชียงรายและ จังหวัดพะเยาของกรมพัฒนาที่ดิน ปี พ.ศ. 2554 นำเข้าข้อมูลและวิเคราะห์ในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) จากนั้นทำการตรวจสอบและปรับแก้ความถูกต้องของข้อมูลด้วยการลงสำรวจภาคสนามในพื้นที่ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2559 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2560

ผลการวิเคราะห์สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน สามารถแสดงดังภาพที่ 1 ภาพที่ 2 และ ตารางที่ 1
ต่อไปนี



ภาพที่ 1 สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินบ้านปางมดแดง (แสดงแนวเขต)



ภาพที่ 2 สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินบ้านปางมดแดง (แสดงพื้นที่)

ตารางที่ 1 พื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินบ้านปางมดแดง

สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ (%)	รายละเอียดที่สำคัญ
A1 (นาข้าว)	2,015	69.43	นาข้าว
A2 (พืชไร่)	32	1.10	ข้าวโพด
A3 (ไม้ยืนต้น)	5	0.17	สัก
A9 (สถานที่เพาะเลี้ยงปลา)	92	3.17	
M1 (ทุ่งหญ้าและไม้ละเมาะ)	543	18.71	
M2 (พื้นที่ลุ่ม)	123	4.24	
U2 (หมู่บ้าน)	87	3.00	
W2 (แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น)	5	0.17	
รวม	2,902	100	

จากภาพที่ 1 ภาพที่ 2 และตารางที่ 1 พบว่าบ้านปางมดแดงมีสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นนาข้าวมากที่สุด คิดเป็นพื้นที่ 2,015 ไร่ หรือร้อยละ 69.43 รองลงมาเป็นทุ่งหญ้าและไม้ละเมาะ คิดเป็นพื้นที่ 543 ไร่ หรือร้อยละ 18.71 พื้นที่ลุ่ม คิดเป็นพื้นที่ 123 ไร่ หรือร้อยละ 4.24 สถานที่เพาะเลี้ยงปลา คิดเป็นพื้นที่ 92 ไร่ หรือร้อยละ 3.17 หมู่บ้าน คิดเป็นพื้นที่ 87 ไร่ หรือร้อยละ 3 พืชไร่ เช่น ข้าวโพด คิดเป็นพื้นที่ 32 ไร่ หรือร้อยละ 1.1 ส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินในรูปแบบอื่นๆ ซึ่งมีพื้นที่ไม่มากนักและมีขนาดพื้นที่น้อยลดหลั่นกันไป ประกอบด้วย ไม้ยืนต้น เช่น สัก และแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากตำแหน่งที่ตั้งของการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภท พบว่า พื้นที่นาข้าวกระจายอยู่ทั่วไปทั้งหมู่บ้านขนานไปกับแม่น้ำอิงทางทิศตะวันตก โดยพบพื้นที่ลุ่มริมลำน้ำอยู่ทางตอนใต้ของพื้นที่ และทุ่งหญ้า-ป่าละเมาะอยู่ทางตอนเหนือ โดยมีพืชไร่แทรกตัวกระจายปะปนอยู่กับทุ่งหญ้า-ป่าละเมาะอยู่เป็นแห่งๆ ส่วนหนองบึงตามธรรมชาติถูกพัฒนาเป็นสถานที่เพาะเลี้ยงปลา ได้แก่ หนองสลับ ในขณะที่แม่น้ำอิงเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญของชุมชนที่ถูกใช้ประโยชน์ทั้งเพื่อการเกษตรกรรมและการจับปลา

สำหรับพื้นที่ชุมชนตั้งอยู่ที่ใต้ของหมู่บ้าน อยู่ติดกับชุมชนอื่นๆ ของตำบลอ่างทอง มีลักษณะของชุมชนที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นพอสมควร